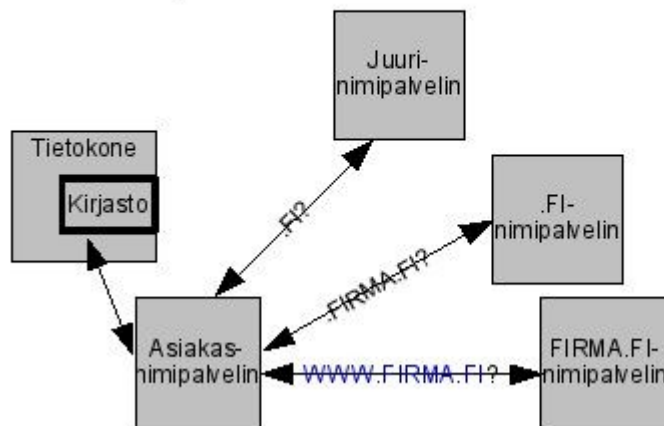

Mikrofan

- A-tietue (Address) - verkkotunnusta vastaava IP-osoite
- MX-tietue (Mail Exchanger) - verkkotunnukselle osoitetun sähköpostin vastaanottajan IP-osoite

Pirkanmaan Mikrotietokonekerho Mikrofan on laiteriippumaton yleiskerho, jonka tarkoituksena on edistää tietojenkäsittelyn ja mikrotietokoneiden käytön osaamista.

Kerhoillat

Kerhoillat pidetään Tampereella Sampolan koulun ATK-luokassa ellei toisin mainita ohjelman yhteydessä.

Kerhon hallitus

Puheenjohtaja Markku **Sohkanen** , puhelin 3636547, 040 5125855
oh3kaq@sral.fi

Varapuheenjohtaja Hannu **Haapasaari**, puhelin 040 5808439
hannu.haapasaari@kolumbus.fi

Sihteeri Matti **Suokas**, puhelin 3633401
matti-j.suokas@pp.inet.fi

Rahastonhoitaja Risto **Korkee**, puhelin 0400 775 635
oh3kx@sral.fi

Helena **Alapere**
helena.alapere@dlc.fi

Timo T. **Laine**, puhelin 3770324
ttlaine@netti.fi

Tauno **Luukkala**, puhelin 0400 236992
isoflex@yritys.tpo.fi

Rauno **Mäntysilta**
rauno.mantysilta@nettienviesti.fi

Mikrofan Internetissä

Sähköposti mikrofan@sci.fi
Kotisivut <http://www.saunalahti.fi/mikrofan>
Kotisivujen ylläpitovastaava Hannu Haapasaari

Mikrofan julkaisee jäsenlehteä neljä kertaa vuodessa ja järjestää kerhoiltoja kevät- ja syyskaudella säännöllisesti joka toinen viikko torstaisin.

Jäsenlehden toimittaja Hannu Haapasaari

Kerhon jäsenmaksu on 20 euroa vuodessa.

Mikrofanin jäsenlehti
ISSN: 0786-4329
Painopaikka: Tehokopiointi Oy, Tampere
Painos 50 kpl

Kokouskutsu

Pirkanmaan mikrotietokonekerho Mikrofanin kevätkokous pidetään torstaina 12.4. kello 18 Sampolan ATK-luokassa. Esillä sääntöjen määräämät asiat.

Tervetuloa
Hallitus

Kevätkauden 2007 ohjelma

11.1.

Keskusteluilta

25.1.

GPS ilta

.

22.2.

"Nettiin johdoita, turvallisesti ja helposti"

Langaton kotiverkko

8.3.

Viivakoodi, laskut ja laskujen maksu

22.3.

Selainilta. Tarkasteltavana Internet Explorer 7, Mozilla Firefox, Opera ja Konqueror

12.4.

Kevätkokous ja kysymysten ilta

2.4.

Kuvailta. Kuva-albumi ja julkaisu

19.-20.5.

Kevätretki Nutturaan. Leiri toteutetaan yhdessä radioamatöörien kanssa.

Lehtien aineisto pyydetään toimitukseen seuraavasti:

Lehti 2 / 2007 30.3. mennessä

Lehti 3 / 2007 3.11. mennessä

Lehti 4 / 2007 28.12. mennessä

Pirkanmaan Mikrotietokonekerho Mikrofan säännöt

1. §

Kerhon nimi on Pirkanmaan Mikrotietokonekerho MIKROFAN ja se on Rientolan Settlementti ry:n alainen. Yhdistyksen sekä kerhon kotipaikka on Tampereen kaupunki.

2. §

Kerhon tarkoituksena on toimia Pirkanmaalla mikrotietokoneista kiinnostuneiden henkilöiden kokoontumispaikkana ja yhdyssteinä, välittää näille alaa koskevaa informaatiota sekä pitää yhteyttä muihin alan kerhoihin ja yhdistyksiin.

3. §

Tarkoituksensa toteuttamiseksi kerho seuraa alalla tapahtuvaa kehitystä, tiedottaa siitä jäsenistölle, järjestää esitelmä- ja opetustilaisuuksia sekä näyttelyitä, käynnistää yhteistyöhankkeita sekä suorittaa laitteiden ja tarvikkeiden yhteishankintoja. Kerho voi liittyä valtakunnallisen keskus- tai kattojärjestön jäseneksi.

4. §

Kerhon jäseneksi voi liittyä jokainen henkilö, joka haluaa edistää kerhon tarkoitusta ja jonka hallitus hakeemuksesta jäseneksi hyväksyy. Jäsen voidaan erottaa, jos hän rikkoo kerhon tai yhdistyslain säännöksiä vastaan tai jättää jäsenmaksunsa maksamatta.

5. §

Kerhon jäsenet suorittavat määräaikaan mennessä syyskokouksen määräämät maksut, jotka voivat olla erisuuria eri jäsenille.

6. §

Kerhon hallitukseen kuuluu vuodeksi kerrallaan valittu puheenjohtaja sekä kuusi (6) kahdeksi vuodeksi valittua muuta jäsentä, joista puolet eroaa vuosittain, ensi kerralla arvan perusteella.

Puheenjohtaja ja muut jäsenet valitaan kerhon jäsenistä ja hallitus on päätösvaltainen, jos puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään puolet muista jäsenistä on saapuvilla. Äänten mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni, paitsi vaaleissa arpa. Hallitus valitsee keskuudestaan vuodeksi kerrallaan varapuheenjohtajan, sihteerin ja rahastonhoitajan sekä muut tarpeelliset toimihenkilöt.

7. §

Kerhon nimen kirjoittaa puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja sihteeri, kaksi yhdessä.

8. §

Kerhon toiminta ja tilivuosi on kalenterivuosi. Tilintarkastajina toimivat Rientolan Settlementti ry:n tilintarkastajat ja tilit liitetään yhdistyksen tilinpäätökseen. Tilit, vuosikertomus ja muut tarpeelliset asiakirjat on toimitettava tilintarkastajille tammikuun aikana. Tilintarkastajat toimittavat tilintarkastuskertomuksensa hallitukselle kevätkokousta varten helmikuun loppuun

mennessä.

9. §

Kerhon syyskokous pidetään marraskuun aikana ja kevätkokous huhtikuun loppuun mennessä hallituksen tarkemmin määräämänä aikana. Muita kokouksia pidetään hallituksen kutsusta. Kokoukset kutsutaan koolle vähintään kahdeksan (8) päivää ennen kokousta lähetettävällä kirjallisella ilmoituksella.

10. §

Kerhon syyskokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

1. Kerhon hallituksen esitys seuraavan vuoden toimintasuunnitelmaksi ja talousarvioksi.
2. Vahvistetaan jäsenmaksujen suuruus.
3. Suoritetaan puheenjohtajan ja muiden hallituksen jäsenten vaali.
4. Käsitellään muut asiat, jotka on kirjallisesti syyskuun loppuun mennessä saatettu syyskokouksen käsiteltäväksi.

11. §

Kerhon kevätkokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

1. Esitetään hallituksen vuosikertomus, tilinpäätös ja tilintarkastajien lausunto.
2. Päätetään hallituksen toiminnan hyväksymisestä edelliseltä toimintavuodelta ja muista toimenpiteistä, joihin vuoden kuluessa pidetty hallinto tai tilit antavat aiheita.
3. Käsitellään muut asiat, jotka on kirjallisesti ennen tammikuun loppua saatettu kevätkokouksen käsiteltäväksi.

12. §

Kokouksissa jokaisella kerhon jäsenellä on yksi ääni. Päätökset tehdään yksinkertaisella äänten enemmistöllä, paitsi milloin on kyse sääntöjen 13. pykälässä mainituista muutoksista. Näitä sääntöjä voidaan muuttaa kerhon kokouksessa jos muutoksesta on kokouksutsussa mainittu ja muutosta kannattaa vähintään 3/4 annetuista äänistä.

13. §

Päätös kerhon purkamisesta on tehtävä vähintään kahdessa, kuukauden väliajoin pidetyssä kerhon kokouksessa vähintään 3/4 äänten enemmistöllä annetuista äänistä. Jos kerho purkautuu, on sen varat käytettävä kerhon tarkoitusta palvelevan toiminnan edistämiseen purkamisesta päättäneen kokouksen päätöksen mukaan.

14. §

Muissa suhteissa noudatetaan pääyhdistyksen ja yhdistyslain sääntöjä.

Pehmeää dataa

- Eikö Veka ole vielä saanut muuttoa valmiiksi?
- Niin, hänenhän piti myös tulla, mutta koti täytyy vielä buutata.
- Siitä buuttaamisesta ei koskaan pääse eroon.
- Luultavasti se uusi pallomainen siivous- ja palvelu-robotti kaatui ja sotki systeemin. Vaikka kyllä laitteessa piti olla hyvä langaton yhteys kotitietokoneeseen ja internetiin. Olin siellä katsomassa, kun kaverit asensivat toissa iltana. Näin kuinka se rollasi Vekan luo ja näytöllä luki: "Jääkaapin ovi on auki." Siinä oli myös lisäosa (gps-turvayhteys), joka olisi ilmoittanut automaattisesti kotipalvelimelle, missä itse kukin liikkuu, mutta sen Veka repi irti.
- Ei sitä saa robotiksi kutsua. Se on liikkuva avustaja, servantti. Ihmiset inhoavat robotteja.
- Mutta onhan Aibo.
- No, joo.
- Tultihin äänestämään.

Jos nettiäänestämisestä tulee totta, on mietittävä kovasti tarkkaan. Monen yksineläjän ja perheenkin kanssa asuvaa kylmää. Avatako ovea ennakkovallien aikaan.

Kun pätevästi kysytään ID-korttia, moni kaivaa sen esille ja kun huomaat katua ja pyydät hädissäsi korttia takaisin, onkin jo äänestetty. Ajattele, kuinka helpposti sanot sosiaaliturvatunnuksen kysyttäessä ja mikään ei toisaalta tunnu palvelevan, ellet sitä ilmoita. Eräskin väittää minulle omat tiedot kohdalla, että tietojani täydennettävä: tunnus puuttuu. En tehnyt mitään, mutta en ole saanut laskuakaan? Palvelu toimii vielä.

Sopuisa perhe äänestää yhdessä. Nettiäänestyksen salaisuus voikin olla, että et tiedä ketä äänestit vai äänestitkö lainkaan. Metelin nostaminen on raskasta vallankin, jos äänestysavustajasi ovat sinulle on tuttuja ja voit olla jopa heistä riippuvainen. Entä mitä lo

kitiedostot jäävät kertomaan äänestämisestäsi.

Moneen kertaan äänestäminen ja viimeinen kämmen jää voimaan, on leikkiä. Vaalit on myös paras pitää myönteisenä tapahtumana: ei pidä tehdä negatiivisilla äänillä osui ja putosi -peliä.

Suomessa ennakoäänestyspaikat on valittu mukavasti sinne, missä ihmiset muutenkin liikkuvat. Vaalipäivän äänestyksessä vaalipaikalla voi käyttää äänestyskoneita tuloksen laskemisen nopeuttamiseksi.

Vaalit ovat ohi, mutta pähkäilemistä riittää. Hankkiako digitelevisio vai erillinen digiboksi ja pelkästäänkö lupamaksullisten ja mainosrahoitteisten ohjelmien vastaanottoon vai tarvitaanko korttimalli kaiken varalta, jos suuria urheilutapahtumia ei näe ilman ja lasten pitää saada katsoa omia kanaviaan, että heillä olisi jotakin, mistä puhua kavereiden kanssa. Ei kaikkea näe internetistä. Varmaan täytyisi ostaa tallentava laite ajansiirotta varten, mutta se on turhan kallis ja eikä sitä kuitenkaan voi ajastaa ranskankielisellä tekstillä (valitaan tekstitelevisiosta) etukäteen.

Pian tarvitaan HD-laite, jotta voisit nauttia teräväpiirto- lähetyksistä ja huomaatkin seisovasi jatkuvasti kodinkoneliikkeessä.

Niin mutisi Pirkkalan isomummonikin selaten jotakin viikkoa.

- Ei pidä tuleman silmillenne yhtään kuvan tavua ennen kuin digi-aapisto on päässä.

Helena Alapere

Kotikalenterintekijä

voi joka kuukausi ottaa kuvia samalta mäeltä.

**2007: Kesäkuussa kaksi kertaa täysikuu
2008: Vappu ja helatorstai sattuvat samaksi päiväksi
(niin ei ole tapahtunut koko viime vuosisadalla)HA**

Photofiltrellä on otettu kopiokuvasta leike, johon tehosteista valitaan taiteellinen tehoste: muste ääriiviivat. Sen jälkeen Picasan kollaasi vetää kuvat yhteen kuvaruudukoksi.

Terveisin Helena

Kotisivutilaa

Internetyhteyksien palveluntarjoajat ovat lisänneet palveluunsa kuuluvaa kotisivutilaa. Lisäys on varmaan tarpeen ajatellen vaikkapa kotien lisääntynyttä digikuvausta. Kuvien tallennus ja julkaisu vaatii paljon levytilaa. Mutta onko tilaa palvelimilla sittenkään riittävästi. Monelle on, joillekin ei.

Olemme yhtenä kerhon projektina perehtyneet asiaan nimeltä WAMP. Linuksissa sama on LAMP. Kooste WAMP sisältää Apache palvelimen, MySQL tietokannan ja php skriptikielen paketoituina. Apache palvelimen välityksellä voidaan kätevästi käyttää MySQL tietokantaa, apuna php. Tässä kirjoituksessa en käsittele MYSQL:ää. Kokeilujeni perusteella yritän selvittää lähinnä Apachen hyödyntämistä. Askel tavanomaisesta tietokoneen käytöstä Apchella höystettyyn ei lopultakaan ole kovin suuri. Esimerkiksi digikuvien tallennuksessa ja katselussa hyödyntäminen saattaa olla hieno juttu. Tavanomaiseenkin tietokoneen käyttöön välineet toki ovat tänä päivänä erinomaiset.

Wampserver

Windowsissa (XP tai 2000) käytettävä paketti Wampserver on saatavissa netistä osoitteesta

<http://www.wampserver.com/en/download.php>

Kotikoneessani on Windows XP Home Edition, jonka käyttöön seuraava perustuu. Asennus käy erittäin helposti. Hakemistoksi asennusohjelma ehdottaa hakemistoa c:\wamp. Asennuksen tultua valmiiksi Apache2 palvelin voidaan käynnistää em. hakemistosta komennolla "wampserver" tai hakemistosta löytyvällä komentotiedostolla "launch_wampserver.bat". Tuoreen asennuksen jälkeen palvelin voidaan ottaa käyttöön selaimella. Sen osoiteriville kirjoitetaan "localhost". selain näyttää kotisivun "WAMP5 Homepage". Sivulla on mm. seuraavia tietoja: "Server Configuration", "Tools", mahdollisesti (ainakin myöhemmin) kohta "Your Projects" ja "Your Aliases". Sivun tulostaa hakemistosta C:\wamp\www skripti "index.php". Tämän sivun voit halutessasi myöhemmin korvata omalla sivullasi "index.php". Tosin tältä oletussivulta voit myöhemminkin kätevästi käynnistää uusissa luoduissa hakemistoissa olevia nettisovelluksia. Se on kätevää erityisesti, jos "simuloitu nettiselailu" tapahtuu vain omalla koneellasi.

Uusia nettisivustoja voit windowsissa luoda paikalliselle palvelimellesi yksinkertaisesti luomalla hakemistoon C:\wamp\www alihakemistoja ja sijoittamalla sinne ko. nettisivustoon kuuluvaa sisältöä. Voit aluksi luoda vaikkapa hakemiston C:\wamp\www\eka ja sijoittaa sinne vaikkapa kuvan ekakuva.jpg. Selaimella

saat "nettiosoitteella" <http://localhost/eka> näkyviin hakemiston "eka" sisällön ja selaimelle annetulla osoitteella <http://localhost/eka/ekakuva.jpg> (tai yksinkertaisesti klikkaamalla kuvan nimeä) voit katsoa kuvan. Jos olet sijoittanut hakemistoon muutakin, saat osoitteella <http://localhost/eka> listauksen hakemiston sisällöstä ja halutessasi pääset klikkaamalla katsomaan kyseisen rivin sisältöä. Luomalla uusia hakemistoja perustat "uusia nettisivustoja". Tämä menettely antaa myös mahdollisuuden testata nettisivustoja ennen niiden siirtämistä Internetiin.

Hiukan Apachen säätämisestä

Koneellani on Windows XP:llä vain yksi käyttäjä "hannu", jolla siis on ikioma hakemistonsa. Voisi olla myös luontevaa käyttää hakemistossa C:\Documents and Settings\hannu\Omat tiedostot olevia tietoja "nettikokeiluun". Käyttäjän oma hakemistohan on monen ohjelman töiden tallennusten oletushakemistona. "Oikeaoppinen" tapa tähän on perustaa hakemistoon Omat tiedostot alihakemisto public_html. Tuon hakemiston tallenteita voi käyttää "netinomaisesti". Hakemiston nettiosoite on <http://localhost/~hannu>. Jotta osoite toimisi pitää Apachea vähän säätää.

Apachen konfigurointi on (tässä wampserver asennuksessa) hakemiston C:\wamp\Apache2\conf tiedostossa nimeltään httpd.conf. Joissain linux jakeiluissa se voi olla muuallakin ja esimerkiksi nimellä apache2.conf. Minun XP:ssäni näkyy ruudun alareunassa työkalupalkissa .pieni kuvake,

joka ilmoittaa wampserverin tilan. Tätä kuvaketta klikkaamalla saat esiin wampserverin menun. Sieltä pääset kuvan osoittamalla tavalla suoraan avaamaan Apache2: säätötiedoston httpd.conf.

Jotta Apache ymmärtäisi esimerkiksi nettiosoitteesi <http://localhost/~hannu>, pitää pari kohtaa tiedoston tekstissä muuttaa. Seuraavassa esimerkki muutok-
sista koneellani:

Rivi UserDir muutetaan seuraavasti. Kommentoidaan (risu eteen) alkuperäinen ja sen alle kirjoitetaan uusi.

```
#UserDir "c:/wamp/Apache2/users/"
UserDir "/Omat_tiedostot/public_html/"
```

Hiukan alempana tekstitiedostossa on hakemiston käyttöehdot määrittelevä kohta, kokonaan kommentituna, siis ei käytössä.

```
#<Directory "C:/Documents and Settings/*/My
Documents/My Website">
# AllowOverride FileInfo AuthConfig Limit
# Options MultiViews Indexes
SymLinksIfOwnerMatch IncludesNoExec
# <Limit GET POST OPTIONS PROPFIND>
# Order allow,deny
# Allow from all
# </Limit>
# <LimitExcept GET POST OPTIONS PROPFIND>
# Order deny,allow
# Deny from all
# </LimitExcept>
#</Directory>
```

Jätä alkuperäinen paikalleen, kopioi se heti alapuo-
lelle ja tee hiukan muutoksia seuraavan mallin mu-
kaisesti

```
<Directory "C:/Documents and Settings/*/Omat
tiedostot/public_html">
AllowOverride FileInfo AuthConfig Limit
Options MultiViews Indexes
SymLinksIfOwnerMatch IncludesNoExec
<Limit GET POST OPTIONS PROPFIND>
Order allow,deny
Allow from all
</Limit>
<LimitExcept GET POST OPTIONS PROPFIND>
Order deny,allow
Deny from all
</LimitExcept>
</Directory>
```

Jos windows XP:ssäsi on muitakin käyttäjiä, myös heidän public_html hakemistonsa ovat nyt paikallisel-
la palvelimella selattavissa. Luulen, että alkukokeilui-
hin pääset näillä tiedoilla ja pikku muutoksilla.

Lyhyesti kuvattuna kotisivuja Windowsiin asennetus-
sa wampserverissä voi olla kahdessa paikassa.

Kun asennus on suoritettu esimerkiksi hakemistoon
<C:\wamp>, "käyttäjien" hakemistot sijoitetaan hakemisto-
on <C:\wamp\www> alihakemistoihin. Tällöin esimer-
kiksi "käyttäjän" hannu nettiosoite on
<http://localhost/hannu/>.

Todellisuudessa Windows-koneella sivujen sijainti
siis on <C:\wamp\www\hannu>. Jos käyttäjän hannu
sivuja pyydetään palvelinkoneen ulkopuolelta, pitää
käyttää palvelinkoneen ip-osoitetta. Mahdollisessa
kodin sisäisessä verkossa osoite olisi vaikkapa
<http://192.168.2.100/hannu/>. Vastaavasti
palveluntarjoajan (Elisa, Saunalahti, Sonera jne)
antamalla dynaamisella ip- osoitteella sivusto
pyydetäisiin esimerkiksi näin
<http://91.153.207.201/hannu/>.

Edellä kuvattujen Apachen säätötoimien jälkeen "net-
tisivuja" voidaan sijoittaa myös käyttäjän todellisen
oman hakemiston alihakemistoon,
esimerkiksi [C:\Documents and Settings\hannu\Omat
tiedostot\public_html](C:\Documents and Settings\hannu\Omat_tiedostot\public_html). Näiden sivujen "nettiosoite" oli-
si <http://localhost/~hannu/>. Sana localhost tässäkin
voidaan korvata palvelinkoneen ip-osoitteella.

Yhteys ulkoa

Onnistuneiden kokeilujen jälkeen saattaa tulla mie-
leen, voisiko oman koneen sivustoille saada myös
enemmän näkyvyyttä. Minulla on kotiverkko, jossa
reitittimen takana toimii useampia koneita. Kaikilla

niillä on yhteys Internetiin. Reititintä olen säätänyt siten, että yksi kone vastaa myös ulkopuolelta tuleviin yhteydenottoihin. Jos Apache on käynnissä kone vastaa esimerkiksi selauspyyntöihin, jotka oletusarvoisesti tulevat porttiin 80. Riippuen siitä mitä portteja on avattu kone voi vastata muihinkin pyyntöihin (esim. ftp ja etäkäyttö).

Yhdellä kotikoneella selainnäkyvyyden aikaansaaminen on yksinkertaista, ellei internetoperaattorisi ole kehittänyt jotain estoa toiminnallesi. Netin käyttö on mielestäni on jo sen verran yleistä, että pitäisin oman koneen ulkopuolelta tapahtuvan käytön estoja menneen maailman ilmiönä. Monet operaattorit ihan reilusti sallivatkin oman palvelimen käytön, osa "ei kiellä eikä käske". Julkisten palveluntarjoajien antama levytila on lisätynäkin vaatimaton verrattuna omien kotikoneiden kapasiteettiin. Tietenkin rahalla saa. Kaltaisemme harrastajat vaan eivät välttämättä ole kiinnostuneita lisäpalveluista maksamaisesta. Eri asia on amattitarvisijat.

Näkyvyyden lisäämisen perusedellytys on esimerkiksi se, että ulkoa yhteyttä ottava tietää ip-osoitteesi. Miten saat selville oman ip-osoitteesi. Netissä on useita sivuja jotka mahdollistavat tämän. Yksi näistä on <http://www.ip-adress.com/>. Se kertoo muitakin tietoja, mm. Isp:si sijainnin kartalla. Googlella ip-osoitteen kertovia sivuja löytyy lisää.

Jos olet saanut apachesi käyntiin ja ehkä jotain kotiverkossa katseltavaakin, voit kopioida saamasi ip-osoitteen selaimesi osoiteriville ja testata toimivuuden edellä kuvatuilla tavoilla.

Kotikäyttöön tarjotuilla laajakaistayhteyksillä käyttäjän ip-osoite on tavallisimmin dynaaminen, eli se voi vaihtua. Ulkopuolelta yhteyttä ottavan pitää tavalla tai toisella saada vaihtunut osoite tietoonsa, jotta selailu olisi mahdollista. Kieltämättä on hankalaa ajatella palvelinta vain jonkinlaisena numerosarjana. Harrastajalle saattaa tämäkin riittää, mutta kätevämpää on, jos palvelinta kutsutaan nimellä.

Palvelimen nimi

Internetin nimipalvelujärjestelmästä löytyy tietoja mm. Wikipediasta osoitteesta <http://fi.wikipedia.org/wiki/Nimipalvelu>. Kannattaa lukea.

DNS (lyhenne sanoista Domain name system) on Internetin nimipalvelujärjestelmä, joka muuntaa Internetin verkkotunnukset (esimerkiksi www.suomi.fi) kommunikation mahdollistaviksi IP-osoitteiksi (esimerkiksi 212.42.10.8). Esimerkiksi tässä mainittu nimi www.suomi.fi on maksullinen. Yrityksiä maksullis-

ten nimien ylläpitoa varten on runsaasti, mutta on myös yrityksiä, jotka maksullisten lisäksi tarjoavat harrastuskäyttöön ilmaisia nimiä. Käytössäni oleva nimi www.dy.fi on tällainen. Se on saatu verkosta www.dyndns.com/ voi harrastaja myös rekisteröidä ilmaisen nimen. Minulla on käytössäni sieltä nettiosoite <http://hippala.dyndns.tv>. Muitakin tarjoajia on, esimerkiksi no-ip osoitteessa <http://www.no-ip.com/>.

Kun nimi on rekisteröity käyttöösi, voidaan koneellesi lähettää Internetin kautta selailupyyntö tätä nimeä käyttäen. Nimipalvelujärjestelmä muuntaa nimen ip-osoitteeksi, jonka avulla palvelimesi löytyy.

Jos ip-osoitteesi on staattinen (maksullista palvelua), on homma kunnossa. Jos se on dynaaminen, joutuisit tavalla tai toisella vaihtamaan mahdollisia ip-osoitteen muutoksia. Mahdollinen muutos kai tapahtuu tavallisimmin esimerkiksi silloin, kun ADSL-modeemi irroitetaan ulkoverkosta. Uudelleen kytkennän jälkeen olisi palvelimen löytymisessä ongelma vaihtuneen ip-osoitteen takia. Nimipalvelun tarjoajalla on ratkaisuna tähän automaattisia päivitysohjelmia. Esimerkiksi dy:n ja dyndns:n sivuilta voi ladata ohjelman, joka koneellesi asennettuna huomaa ip-osoitteen vaihtumisen ja päivittää palvelimesi nimen osoittamaan uutta ip-osoitetta. Palvelun tarjoajat kehottavat käyttämään näitä päivitysohjelmia palvelimensa turhan kuormittamisen välttämiseksi. Käsien päivittäminen heidän kotisivuiltaan löytyvillä linkeillä onnistuu myös.

Ilmainen nimipalvelu on aktiivinen rajoitetun ajan, esimerkiksi 7 päivää kerrallaan. Ennen määräajan umpeen kulumista tapahtunut päivitys varmistaa nimen pysymisen aktiivisena. Mokaan sattua sen saa kylmä melko helposti uudelleen henkiin. Käyttämätön nimi pysyy varattuna esimerkiksi 60 päivän ajan (tarkista palvelukohtaisesti). Hyvä nimi saattaa myös olla haluttu, joten pidä kiinni saamastasi.

Nimeen liitetty sähköposti

Olisihan mukavaa, jos palvelimeesi voisi liittää myös sähköpostin. Oman sähköpostipalvelimen perustamiseen en ole (vielä) ryhtynyt. Sen sijaan olen kokeillut dy.fi palvelun tarjoajan palvelimen käyttämistä sähköpostin välitykseen. Se toimii aivan hyvin riippumatta siitä, onko oma kotikoneeni käynnissä vai ei.

Periaate on se, että esimerkiksi nimeen [omapalvelin.dy.fi](http://www.omapalvelin.dy.fi) (korvaa sana omapalvelin omalla valinnallasi) lisäät dy.fi verkkosivulla sinulle kuuluvan postiosoitteen, vaikkapa oma.osoite@omapalvelin.dy.fi. Lisäksi pitää sivulla ilmoittaa postiosoite, mihin sähköposti välitetään, esimerkiksi oma.osoite@virallinenpalvelin.fi Uuteen postiosoitteeseen lähetetty

sähköposti ohjautuu tämän jälkeen automaattisesti viralliseen sähköpostiisi.

On itsestään selvää, että sekä palomuurin, että virus-torjunnan pitää olla kunnossa kokeilitpa vain http-palvelinta tai sen ohessa myös sähköpostia. Eihän yksityisen ihmisen kotikone ole kovin mielenkiintoinen hakeroitavaksi, mutta toisaalta sitä eivät esimerkiksi Internetiä penkovat roskapostirobotit tiedä.

Etäkäyttö

Luulen, että kuuluisaa kokoelmaa Murphyn lakeja (katso <http://users.utu.fi/sakrra/murphy.html>) pitäisi kartuttaa vielä seuraavalla, ehkäpä Chisholmin ensimmäisen lain ja Hackin joulukoristelain väliin sijoitettavalla: Jos olet kauempana ja luulet, että palvelimesi hyrrää iloisesti, herätäpä se uudelleen henkiin.

Käymme rouvan kanssa silloin tällöin keskusteluja aiheesta, minkä verran atk-kamaa voi olla sijoitettuna huusholliin. Palvelinkonettani uhkaa aika ajoin häätö ulkovarastoon. No mikäpä siinä, ilmat ovat lämpenemään päin. Olen jo hankkinut Devolo -merkkiset sovitimet, joilla pystyn siirtämään dataa sähköverkkoa pitkin. Toimivat vallan hyvin, paitsi että luvatus 85 Mb/s sijaan toteutunut siirtonopeus on suuruusluokkaa 45 Mb/s. Eternet verkossahan pääsen nopeuteen 100 Mb/s. Nopeudet riittävät hyvin Internet palveluun, etäkäyttö on tietenkin takkuisempaa. Laajakaistamme sisääntulonopeus siinä on meillä maksimissaan 1 Mb/s ja lähtevä vastaavasti 512 Kb/s. Joillakin muilla palvelun tarjoajilla tuleva ja lähtevä nopeus ovat samat. Paljon olisi maailmassa korjattavaa.

Etäkäytössä käytän Windowsissa RealVNCServeriä ja vastaavaa asiakasohjelmaa (-client). Ohjelmiston ilmaisen version voi ladata osoitteesta <http://www.realvnc.com/download.html>. Asennus on hyvin helppo. Jos asennat etäkäyttöpalvelimen käynnistymään koneen käynnistyksen yhteydessä, voit mahdollisessa vikatilanteessa jopa kirjautua XP:hen uudestaan. Jos ei asiakaskoneen palomuuuri estä, voit ottaa etäkäyttöyhteyden ulkopuoleltakin esimerkiksi asentamalla VNC asiakasovelluksen U3 muistikulle. Windowsissa käytettävien salasanojen suojaus ei ole kaksinen, joten sekä etäkäyttöohjelmissa että ftp ohjelmissa kannattaa käyttää muita kuin järjestelmään kirjautumisen tai sähköpostin salasanvoja. Linuksissa tietoturva on oleellisesti parempi.

Oman palvelinkoneen tai palomuurin asetusten pitää tietenkin olla niin, ettei etäkäyttö ole estettynä. Näillä menettelyillä olen kokeillut ulkovarastoon häädetyt palvelinkoneen etäkäyttöä. Linuksissa (esimerkiksi

Ubuntu6) homma onnistuu myös.

FTP palvelin

Jos käytössäsi on kotiverkko tai mahdollisesti haluat joskus siirtää koneellesi jotain kodin ulkopuolelta, tarvitset ftp palvelimen. Helposti asennettava sekä säädettävä ja ilmainen löytyy osoitteesta http://www.pablossoftwaresolutions.com/html/quick_n_easy_ftp_server_lite.html. Kirjoitan tätä artikkelia olohuoneessa kannettavalla. Tarkoitukseni on siirtää tuotos toiseen huoneeseen ftp:llä. Kohdekoneeseen on asennettu em. osoitteesta imuroitu ftp-palvelimen ilmainen kevytversio. Samaan koneeseen on kytketty myös vanha pikkulaseri Canon LBP-660, oikolukua varten. Toinen helposti hallittava ilmainen ftp-palvelin on Conti-ftp. Sen voi imuroida esimerkiksi osoitteesta <http://www.procesualitate.ro/bestplay/ContiFtpServer.html>. Asiakasohjelmana ftp-siirroissa käytän wincommanderia. Windowsille löytyy useitakin ftp asiakasohjelmia. Ainakin palvelimelta lataus käy myös suoraan selaimella. Kirjoitetaan selaimen osoiteriville palvelimen nettiosoite. Mitä näkyy, riippuu kohdekoneen ftp-palvelimen säädöistä. Minulla näkymä oli tunnuksen ja salasanan antamisen jälkeen tällainen:

Kansion ftp://hippala.dy.fi/ sisältö		
Siirry ylöspäin puussa		
	Omat kuvatiedostot	20.3.2007 21:17:00
	Omat musiikkitiedostot	20.3.2007 21:17:00
	pntunn.txt.txt	1 KB 21.3.2007 10:32:00
	public html	28.3.2007 9:19:00
	Updater5	21.3.2007 8:15:00

”Tavara” siirtyi alaspäin (downloadaus) resurssienhallinnan ikkunaan ihan hiirellä raahaamalla, toiminnalla joka hirvittää notepadkäyttäjää aina yhtä paljon. Hyvää tässä kuvaillussa ftp-palvelimessa on helpouden lisäksi se, että kohdehakemiston palvelimella voi tarkasti määrätä. Samaa voi pitää myös puutteena. Ongelma on vähäinen, jos palvelin sijaitsee kohtuullisen kävelymatkan päässä

Aprillipäivänä 2007
Hannu Haapasaari

Kuvakooste nettiin

Digikuvauksen aikakaudella joku ehkä haluaa julkaista parhaita otoksiaan omilla nettisivuillaan. Kuvakoosteen tekoon on moniakin ohjelmia. Yksi aika hyvä on IrfanView ohjelmaan liitetty. Olen käyttänyt sitä, samoin kuin Linuksissa selaimen Konqueror liitettyä ohjelmaa. Kaikki ovat hyviä, monet varmaankin parempia kuin se sovellus, jonka olen kehittänyt omia tarpeitani ajatellen. Joiltakin kohdin se, jota esittelen, näyttää muutaman lisävaatimuksen.

U3-tyyppin usb muisti tekee mahdolliseksi asentaa muistitikulle paitsi kuvat myös kuvien käsittelyohjelman ja jopa Apache palvelimen. Vielä kun liitetään mukaan selain, kulkeekin samalla tikulla koko tarvittava arsenaali.

Mitä puuttuu melkein valmiista maailmasta – siis erinomaisista valokuvakoosteista tekevästä automaateista. On mahdollista että tuotettujen koosteiden helppo muunneltavuus jälkikäteen löytyy jo tai se ilmestyy lähiaikoina jo olemassa oleviin ohjelmiin.

Olen varsin keskinkertainen kuvaaja. Autoilijana haluaisin kuulua siihen ryhmään, mihin kuulemma 90% suomalaisista autoilijoista kuuluu, keskinkertaista parempiin autoilijoihin. Kuvaajana en kuvittele kummempia. Tyydyn siihen mitä tulen matkoilla napsineeksi. Onhan siinä ongelmansa. Suurella riemulla siirretään kaikki otokset kameran muistikortilta tietokoneelle. Polkaistaan kuvakoosteen tekosovellus käyntiin ja nautitaan tuloksesta. Mutta jonkin ajan ja katselukerran jälkeen alkaa tuntua siltä, että tämä tai tuo kuva ei ole mistään kotoisin. Siispä kuvia poistetaan. Myöhemmin kaduttaa, että jokin kuvista kuitenkin kuuluisi mukaan. Lisätäänpä se takaisin. Olisi hyvä jos muutokset päivittyisivät helposti muutenkin kuin kuvien lukumäärän osalta. Siis esimerkiksi siten, että poistellaan tai lisäillään kuvia, ja ajetaan skripti joka automaattisesti poistaa poistettujen kuvien thumbnailit ja päivittää lisäykset.

Kuvakoosteeni hallinta perustuu kuvakoosteen hakemistoon sijoitettujen php-skriptien käyttöön. Muutama yksityiskohta seuraavaksi.

Peukalonpääkuvien teko sujuu useimmissa kuvakoosteohjelmissa vaivattomasti. Tässä php-skripti käy läpi kaikki hakemiston kuvat ja tekee niistä thumbnailit. Grafiikkakirjasto pitää olla mukana php-tulkissa.

Kuvat näytetään thumbnaileihin liitettyjen linkkien avulla. Sama skripti rajoittaa kuvan koon kuvaruutuun sopivaksi. 800X600 px on sopiva kompromissikoko. Nykyisillä tehokkailla digikameroilla saadaan kuvia suurella tarkkuudella. Rajoitus on tarpeen, että

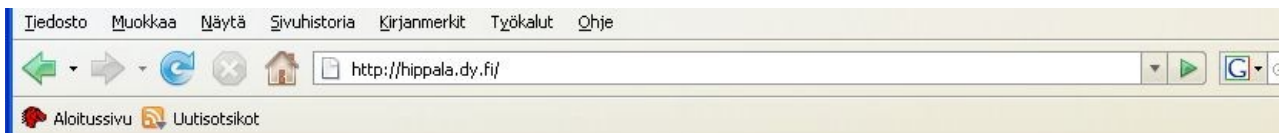
kaikki näkyisi kuvaruudulla. Skripti säilyttää mahdollisuuden katsoa vaikkapa leikepöydälle kopioitua kuvaa sen alkuperäisellä tarkkuudella. Edelleen sama skripti näyttää kuvaan mahdollisesti sisällytetyn iptc-tekstin.

Joskus tulee otettua ns. pystykuvia. On mukavampaa kääntää kyljellään oleva kuva pystyyn selaimella kuin käsitellä sitä kuvankäsittelyohjelmalla. Kuvan kääntämistä ei voi automatisoida, se pitää tehdä ”käsini”. Miksi? Ainakin meidän digikamerastamme puuttuu ominaisuus, jonka avulla kuvaan välittyisi tieto kuinka päin kuva on kyljellään. Tämän takia tein kuvan näyttösivulle linkit joilla kuvaa voi kääntää 90 astetta myötä- tai vastapäivään. Php-tulkissa pitää olla mukana riittävästi grafiikkafunktioita, jotta homma onnistuisi. Wampserver 1.6.x:n php:ssä on, mutta esimerkiksi 1.7.x:n php:llä homma ei onnistunut. Linuksissa (Ubuntu6.06) jouduin liittämään mukaan kotitekoisen funktion kuvan kääntöä varten. ”Melko rajua”, kuten mielestäni grafiikan ohjelmointi muutoinkin.

Otan digikamerallamme myös videoleikkeitä. Peukalokuvien teon automatisointiin kuuluu videoleikkeiden havaitseminen ja niille tehdyt omat thumbnailit. Tuo ”havaitseminenkin” on näennäisestä yksinkertaisuudesta huolimatta hiukan monimutkainen juttu. Ei niinkään videoiden osalta vaan kuvien. Pitäisi pystyä automaattisesti hallitsemaan eri kuvatyyppejä, siis jpg, jpeg, gif, png. Eli php-tulkin pitäisi. Kaikkeen se ei pysty. Lisäksi pitää varmistaa php-tulkin takia, että kuva on sitä tyyppiä, minkä tiedostonimi ilmoittaa. Ei siis ihme, että sovelluksissa on puutteita – niin tässäkin.

Seuraavassa näytteitä Italian matkan kuvakoosteesta.

Aprillipäivänä 2007
Hannu Haapasaari

[Hakemisto](#) | [Edellinen](#) | [Seuraava](#) | [Käännä myötäpäivään](#) | [Käännä vastapäivään](#)

